

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.712/2012/3. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Magyar László ügyvéd által képviselt I. r., II. r. és III. r. felpereseknek - a dr. Csapó Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a **(település 2. neve)**i Törvényszék 2012. október 5. napján kelt 16.P.21.343/2011/62. számú ítélete ellen az alperes részéről 64. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 355 000 (háromszázötvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az alperes köteles megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 1 360 000 (egymillió-háromszázhatvanezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A II. r. felperes ügyvezetése alatt álló **(S.)** Kft. egyebek mellett cukor nagykereskedelemmel foglalkozik. A perben nem álló **(C. Kft. képviselője)** a **C..** Kft. képviselőjeként 2011. áprilisában megkereste a II. r. felperest és részére 6 800 kg finomított kristálycukrot ajánlott megvételre. Megállapodtak abban, hogy a II. r. felperes által képviselt **(S.)** Kft. megvásárolja a cukrot 210 Ft/kg + áfa áron, a teljesítés helyeként a **(cukorgyár megjelölése)** Cukorgyár területét jelölték meg.

A II. r. felperes a kristálycukrot tovább kívánta értékesíteni egy **(személy 1. neve)** által képviselt - a per adatok alapján nem meghatározható - személynek 214 Ft/kg + áfa vételáron. Az ügyletet ez esetben is a **(cukorgyár megjelölése)** Cukorgyár területén kívánták lebonyolítani azzal, hogy a vételár készpénzben teljesítendő. Ennek érdekében 2011. április 28. napján **(C. Kft. képviselője)**, **(személy 1. neve)** és a II. r. felperes a teljesítés helyén

megjelentek, előbb **(személy 1. neve)** átadott a II. r. felperesnek a cukor vételáraként 69 000 eurót, ebből a II. r. felperes 67 358 eurót fizetett meg ugyancsak a cukor vételáraként **(C. Kft. képviselője)**nek, aki pedig 63 900 eurót teljesített az ott jelenlevő, magát a cukor eredeti tulajdonosa képviselőjének nevező személynek. Ezt követően ez utóbbi személy a részére átadott vételárral a helyszínről eltávozott. **(személy 1. neve)** intézkedett a kamionok lepakolásáról, azonban ekkor egy, az ügyletkötés során ugyancsak mindvégig jelen levő személy a kirakodást megtiltotta azzal, hogy a cukor tulajdonosa valójában ő, s a vételár a részére nem került kifizetésre. **(C. Kft. képviselője)** bejelentése alapján a **(település 1. neve)**-i Rendőrkapitányság járőrei a helyszínen kialakult tulajdonjogi vitára tekintettel a cukrot lefoglalták, majd az ennek nyomán indult büntetőeljárás során 2011. augusztus 31. napján a cukrot a **(SB cég)** képviseletében eljáró **(SB cég képviselője)**-nek adták ki. **(személy 1. neve)** a történekről telefonon értesítette a megbízóját, aki a vételár, avagy az áru visszaszerzésére utasította őt. Miután a II. r. felperes sem az árut, sem a vételárat teljesíteni nem tudta, a nála és **(C. Kft. képviselője)**nél levő, összesen 1 000 000 Ft összegű vételár-különbözetet átadta **(személy 1. neve)**nak, aki további 17 000 000 Ft visszafizetését követelte, és mindaddig a II. r. felperessel kívánt maradni, amíg az nem teljesít, avagy egyéb módon fizetési készségét nem bizonyítja. Ezért a II. r. felperest **(település 2. neve)**re kísérte, ahol csatlakozott hozzájuk **(alperes sógora)**, az alperes sógora. Az éjszakát mindhárman egy kecskeméti hotelben töltötték. A II. r. felperes mind aznap, mind másnap, 2011. április 29-én megpróbált kölcsönt felvenni szüleitől, barátaitól, de nem járt sikerrel. Miután a II. r. felperes a hiányzó összeget előteremteni nem tudta, megállapodott **(személy 1. neve)**val abban, hogy tartozása fejében a szülei, az I. és III. r. felperesek tulajdonát képező, **(település 2. neve)**, **(ingatlan címe)**. szám alatti ingatlanra 17 000 000 Ft erejéig vételi jogot enged. A vételár visszafizetésének kötelezettségét kölcsönszerződés formájában kívánták rögzíteni akként, hogy abban kölcsönadóként az alperes kerül megjelölésre. A szerződéstervezeteket a II. r. felperes barátja, **(ügyvéd 1. neve)** ügyvéd elkészítette, azok tartalmát azonban az alperes képviseletét ellátó **(ügyvéd 2. neve)** ügyvéd nem fogadta el, ezért 2011. április 29-én **(ügyvéd 1. neve)** kecskeméti irodájában egy másik okiratot szerkesztett „kölcsönszerződés opciós joggal” elnevezéssel, amelyet a peres felek aláírtak. Ennek tartalma szerint az alperes korábban 17 000 000 Ft kölcsönt nyújtott a felpereseknek 2011. június 30-i visszafizetési határidővel ügyleti kamat kikötése nélkül azzal, hogy fizetési késedelem esetén a felperesek késedelmi kamat megfizetésére kötelesek. Az I. és III. r. felperesek vállalták, hogy a teljesítési határidő eredménytelen eltelte esetén a kölcsönösszegnek megfelelő vételáron az ingatlanra az alperesnek vételi jogot engednek, amely jogát az alperes 2011. október 30. napjáig gyakorolhatja. A szerződés alapján az alperes vételi joga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került. Az I. és III. r. felperesek pénzügyi kölcsönhöz nem jutottak, így a szerződés szerinti kölcsönt visszafizetni nem tudták, utóbb azt már nem is kívánták teljesíteni. Az alperes a 2011. július 4. napján kelt nyilatkozatával közölte, hogy vételi jogával élni kíván, az I. és a III. r. felperesek azonban a tulajdonjog változáshoz szükséges bejegyzési engedélyt nem adták meg, ezért az alperes utóbb jognyilatkozat pótlása iránt pert indított velük szemben.

A felperesek a 2011. július 18. napján benyújtott, többször módosított keresetükben az alperes javára bejegyzett vételi jog ingatlan-nyilvántartásból való törlését kérték eredeti állapot helyreállítása címén arra hivatkozva, hogy az alperessel 2011. április 28. napján kötött „kölcönszerződés opciós joggal” elnevezésű szerződés semmis, mivel az jogszabályba és jóerkölcsbe ütközik, emellett jogszabály megkerülésére irányul, továbbá uzsorás. A fentieken túl állították, hogy a megállapodást kényszer és jogellenes fenyegetés hatása alatt írták alá, ezért azt megtámadták. Keresetük indokaként kifejtették, egyikük sem kért, illetve kapott kölcsön az alperestől, őt a szerződéskötés időpontjáig nem is ismerték. A II. r. felperes előadta, hogy **(személy 1. neve)** bántalmazással való fenyegetése hatására vállalt kötelezettséget a cukor vételárának megfizetésére, **(személy 1. neve)** és **(alperes sógora)** őt fogva tartották, a szerződés aláírására a saját és szülei biztonsága, testi épsége elleni jogellenes fenyegetéssel vették rá.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy a szerződés valamennyi szerződő fél akaratának megfelelő tartalommal jött létre, azt a felperesek nem kényszer, vagy fenyegetés hatása alatt írták alá, egyebekben vitatta, hogy a szerződés a felperesek által felhozott bármely okból érvénytelen lenne. Előadása szerint cukorvásárlás céljából biztosította a II. r. felperes számára a kölcsönt **(személy 1. neve)** közreműködésével, az opciós megállapodást ennek biztosítékeként kötötték. Állította, hogy a kölcsönadott összeg nagyobb részét élettársa és annak családtagjai bocsátották rendelkezésére, az ügyletkötésre pedig az indította, hogy arra számított, miszerint a perbeli kölcsönügyletre figyelemmel a jövőben számára kedvező üzleti kapcsolat alakul majd ki közte és a II. r. felperes között.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a peres felek között 2011. április 29. napján **(település 2. neve)**en kelt „kölcönszerződés opciós joggal” elnevezésű kölcsönszerződés és vételi jogot alapító szerződés érvénytelen. Elrendelte az alperes javára bejegyzett vételi jog törlését a **(település 2. neve), (ingatlan címe)**. szám alatti ingatlan tulajdoni lapjáról. Az alperest a felperesek, mint egyetemleges jogosultak javára 710 000 Ft perköltség, míg az állam javára 900 000 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Határozatának indokolása szerint valónak elfogadta a II. r. felperes előadását a cukor láncolatban történő továbbértékesítését illetően, rámutatva, hogy **(C. Kft. képviselője)** tanúvallomása a pénz átadásának sorrendjére, az ügyletkötés során lezajlott eseményekre vonatkozóan a II. r. felperes nyilatkozatával teljes egészében egybehangzó volt. A kölcsönügylet kapcsán alperes által előadottakat, nevezetesen, hogy közvetítő közreműködésével közel 18 000 000 Ft-nak megfelelő összeget adott kölcsön átvételi elismervény aláírása, valamint a visszafizetésre vonatkozó lényeges körülmények meghatározása nélkül egy számára ismeretlen személynek, életszerűtlennek ítélte, különös tekintettel arra, hogy minderre az alperes nem tudott ésszerű magyarázattal szolgálni. Ugyancsak aggályossá tette a kölcsönügylet tényét az a körülmény, miszerint **(személy 1. neve)** vallomásából kitűnően az alperes családja neki 1 000 000 Ft-tal tartozott, a cukor adásvételének bonyolítása során a II. r.

felperes erre figyelemmel adott át részére ennek megfelelő összeget, ezzel szemben az alperes nyilatkozatában e kölcsönt meg sem említette. Az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződés tényleges létrejötte ellen szóló körülményként értékelte továbbá, hogy az alperes számára csak a cukorügylet lebonyolítását követően vált sürgőssé a kölcsönszerződés írásba foglalása, míg a pénz átadásakor ennek nem tulajdonított jelentőséget, valamint, hogy nem tudott magyarázatot adni arra sem, miért kellett **(személy 1. neve)**nak és **(alperes sógora)**nak a II. r. felperessel együtt az éjszakát egy kecskeméti szállodában töltenie. Érvelése szerint ugyanakkor **(tanú neve)** és **(ügyvéd 1. neve)** tanúvallomása megerősítette, miszerint a felperes 2011. április 28. napján barátaitól, ismerőseitől kölcsönt kívánt felvenni azért, hogy abból **(személy 1. neve)** követelését kielégítse, ami egyben azt is igazolta, hogy **(személy 1. neve)** és társa a perbeli szerződés megkötése időpontjáig a II. r. felperest folyamatosan nyomás alatt tartotta. Mindezzel szemben **(ügyvéd 2. neve)** tanúvallomását nem találta alkalmasnak annak igazolására, hogy a szerződéskötésre a felek tényleges szándékának megfelelően került sor.

Az elsőfokú bíróság megállapította, a cukorügylet lebonyolításának, majd a perbeli szerződés megkötésének fentebb részletezett körülményei miatt a kölcsönszerződés jó erkölcsbe ütköző, emellett jogszabály megkerülésére is irányul, miután az alapul szolgáló gazdasági társaságok közötti jogügylet rejtve maradt, a szerződés az adó- és egyéb közteherviselési kötelezettség kijátszására irányult. A Ptk. 210. § (4) bekezdésére alapított harmadlagos jogcímen azonban - bizonyítottság hiányában - nem találta megállapíthatónak a szerződés érvénytelenségét. A vételi jogot alapító szerződést is jó erkölcsbe ütközőnek ítélte, miután az I. és III. r. felpereseknek a lakhatásukat biztosító egyetlen ingatlanukat kellett fedezetként felajánlaniuk a II. r. felperes által vezetett gazdasági társasággal szemben támasztott és jó erkölcsbe ütköző módon érvényesített követelés biztosítására. A szerződések érvénytelenségének jogkövetkezményeként az Inyvt. 26. § (8) bekezdése alapján rendelkezett az alperes javára bejegyzett vételi jog ingatlan-nyilvántartásból való törlése iránt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása, a kereset elutasítása iránt. Fenntartotta az általa az elsőfokú eljárásban előadott ténybeli és jogi indokait. Kiemelte, a felperesek személyes előadása és az általuk felhozott bizonyítékok nem alkalmasak sem a szerződés jó erkölcsbe ütköző jellegének, sem a szerződési akaratot befolyásoló fenyegetés fennálltának bizonyítására. Álláspontja szerint a II. r. felperes a tényállás lényeges körülményeit illetően ellentmondó előadásokat tett, így például a tekintetben, hogy kinek a részére értékesítette a cukrot, illetve, hogy kiállított-e a helyszínen számlát. Lényegesnek ítélte, hogy a szerződéskötés alkalmával a felperesek nem juttatták kifejezésre sem a valós szerződéskötési szándékuk hiányát, sem azt a körülményt, hogy a szerződést fenyegetés hatására írják alá. Kiemelte, hogy az I. és III. r. felperesek a szerződéskötést megelőzően az ingatlanuk tehermentesítése érdekében eljárak, majd utóbb bankkölcsönt kívántak felvenni, ami megítélése szerint igazolja, miszerint a szerződés valós tartalommal jött létre. Érvelése szerint a felperesek a perben azt sem bizonyították, hogy **(személy 1. neve)** a szerződés aláírása

érdekében rájuk nyomást gyakorolt, az a körülmény, hogy nevezett személy a vételár eltűnését követően a II. r. felperes mellett maradt, csupán annak megállapítására alkalmas, hogy a kölcsön visszafizetésének biztosításában szerepet vállalt, amit az is alátámaszt, hogy a II. r. felperes a rendőrségen bejelentést nem tett, holott erre módja lett volna, Utóbb ugyan a felperesek az üggyel összefüggésben büntető feljelentést tettek, bűncselekmény megállapítására azonban nem került sor.

Álláspontja szerint **(C. Kft. képviselője)** tanúvallomását az elsőfokú bíróság tévesen értékelte, nevezett ugyanis csak a cukorgyárnál történekről számolt be, **(személy 1. neve)** jelenlétének indokáról is csak a II. r. felperestől tudott, míg **(ügyvéd 1. neve)** ügyvédként a per tárgyát képező szerződés létrejöttében, tartalma kialakításában közreműködött, így a titoktartási kötelezettség alóli felmentés hiányában vallomása nem vehető figyelembe, emellett tőle, mint a felperes barátjától elfogulatlan tanúvallomás nem várható. Ezzel szemben **(ügyvéd 2. neve)** aggálytalan, az alperes előadását alátámasztó vallomása nem lett volna mellőzhető, az elsőfokú bíróság ítéletét e tekintetben nem indokolta.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, fenntartotta az általa az elsőfokú eljárásban előadott ténybeli és jogi indokait.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megalapozatlanságának okaként hangsúlyosan arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékokat tévesen mérlegelte, az ebből levont következtetéseit határozatában nem fejtette ki, indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ez az álláspontja azonban téves.

A Pp. 206. §-ában foglalt rendelkezésből kitűnően a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, ugyanakkor a bizonyítékokat egyenként és a maguk összességében is értékeli, és a jogvitát a mindezek egybevetéséből levont következtetései alapján, meggyőződése szerint bírálja el. Az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen, a jogvita elbírálása szempontjából releváns valamennyi tényre, körülményre kiterjedően feltárta, a bizonyítékokat egyenként és a maguk összességében is helytállóan értékelte, abból logikus és okszerű következtetések levonásával megalapozott tényállást állapított meg. Ítélete indokolásában nyomon követhető, hogy mely bizonyítékoknak tulajdonított bizonyító erőt és melyeket mellőzött, ez utóbbiaknak lényegében indokát is adta. Követhetően, logikusan felépítve határozta meg a cukor láncolatot értékesítésére vonatkozó, valamint mindazon eseményeket, amelyek ezt követően a kölcsön- és opciós szerződés megkötéséhez vezettek, e körben - a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel - az ítélet tábla kiemeli az alábbiakat.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, miszerint a jogvita eldöntése szempontjából kiemelt jelentőséget kellett tulajdonítani az alperes ellentmondásos,

logikus érvekkel alá nem támasztott és ésszerűen nem is magyarázható nyilatkozatainak. Életszerűtlen és egyben elfogadhatatlan az a körülmény, miszerint az alperes egy számára ismeretlen személy, a II. r. felperes részére úgy adott kölcsön 18 000 000 Ft-ot, hogy arról okirat nem készült, emellett a pénz átadása időpontjában a tartozás biztosítékként fedezet nem állt rendelkezésére, ezzel ugyanis a kölcsön teljes összegének elvesztését kockáztatta. Az alperes nem adta okszerű magyarázatát a perben annak sem - mi több erre vonatkozóan még tényelőadást sem tett -, hogy miért érte meg számára kamatmentesen kölcsönt nyújtani, egy kizárólag általa állított, jövőbeli, bizonytalan gazdasági együttműködés reményében. Ezen együttműködésre is csupán általánosságban, konkrétumok megjelölése nélkül utalt, ami ugyancsak aggályossá teszi az általa előadottak valóságtartalmát.

A II. r. felperes a perben következetesen arra hivatkozott, hogy a „cukorügylet” lebonyolítását követő napon igyekezett kölcsönhöz jutni, amely állítását **(ügyvéd 1. neve)** és **(tanú neve)** tanúvallomása igazolta. Ez egyben megerősíti a II. r. felperes 2011. április 28. napján lezajlott események kapcsán tett tényelőadását, emellett kétségessé teszi az alperes részéről a kölcsön nyújtásának tényét. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a II. r. felperesnek nem lett volna szüksége pénzre abban az esetben, ha - amint azt az alperes és **(személy 1. neve)** tanú állította - a megelőző napon az alperes által biztosított 18 000 000 Ft-hoz valóban hozzájutott volna.

Az alperes arra sem tudott ésszerű magyarázattal szolgálni, mi indokolta, hogy **(személy 1. neve)** és **(alperes sógora)** a cukorügyletet követő egész éjszakán át a II. r. felperessel maradtak egy kecskeméti szállodában, holott a II. r. felperes kecskeméti lakos, így elviekben nem lett volna akadálya annak, hogy az éjszakát saját otthonában töltsen. Sokkal inkább valószínűsíthető mindez azt, hogy a kialakult elszámolási vita eredményeként **(személy 1. neve)** meg akarta akadályozni, hogy a II. r. felperes a vele szemben támasztott fizetési kötelezettség elismerésének írásban történő rögzítése és biztosítása alól kibújjon. Mindemellett ez utóbbi körülmény a II. r. felperes fenyegetett helyzetének alátámasztására is alkalmas.

Maradéktalanul egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontjával **(C. Kft. képviselője)** tanúvallomásának értékelését illetően is. Nevezett ugyanis a II. r. felperessel egybehangzóan nyilatkozott a cukor láncolatos adásvételét illetően, az ügyletnek maga is részese volt, hiszen a II. r. felperes a cukor vételárát közvetlenül neki fizette ki, így a tanú a valós események feltárásával lényegében magára nézve tett terhelő tanúvallomást. Előadásából következően ugyanis maga is olyan árút adott el a II. r. felperes által képviselt gazdasági társaságnak, amelynek nem volt tulajdonosa, ezáltal érvénytelen jogügyletet kötött, ennek jogkövetkezményeként pedig számolnia kell azzal, hogy a II. r. felperestől átvett vételárat vissza kell fizetnie. Mindez azt jelenti, hogy saját magára nézve terhelő tanúvallomást tett, amely körülményt az ítéletábra akként értékelt, hogy az alátámasztja mind a tanú vallomásának, mind a II. r. felperes előadásának hitelét.

A bizonyítékok értékelése körében az alperesi fellebbezésben előadottakkal az ítéletábra csupán annyiban ért egyet, hogy kétségtelenül nem lett volna mellőzhető

(**ügyvéd 1. neve**) tanúkenti meghallgatását megelőzően az érintett felek felhívása a titoktartási kötelezettség alóli felmentés megadását illetően. Helytálló az az alperesi érvelés, miszerint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. 8. § (1) bekezdése szerint az ügyvédet minden olyan tény és adatot illetően titoktartási kötelezettség terhel, amelyről a hivatásának gyakorlása során szerez tudomást. E kötelezettség pedig független az ügyvédi megbízási jogviszony fennállásától, így fennmarad az ügyvédi működés megszűnése után is. Következésképp nevezett a titoktartási kötelezettség akkor is terheli, ha a perrel érintett okiratot nem maga szerkesztette, illetve ellenjegyezte, az ugyanis kétségtelenül megállapítható, hogy az okratszerkesztés körében ügyvédi hivatása körében eljárva közreműködött, amelyen nem változtat az a körülmény sem, hogy a végleges szerződés aláírására nem az általa elkészített tervezet alapján került sor. Ennek azonban perdöntő jelentősége nincs, ugyanis a már részletezett bizonyítékok egybevetése alapján - e tanúvallomásnak a szerződéskötés körülményeire vonatkozó részletei figyelmen kívül hagyása esetén is - megnyugtatóan megállapítható a tényállás, így a vallomás e részének mellőzése az érdemi döntést nem befolyásolta. Megjegyzi az ítéltábla, nem volt akadálya annak, hogy az elsőfokú bíróság (**ügyvéd 1. neve**) vallomásának egyéb, a szerződéskötéssel össze nem függő részeit a titoktartási kötelezettség alóli felmentés hiányában is értékelje, az a tény ugyanis, miszerint a II. r. felperes megkísérelt a tanútól is kölcsönt kérni, nem esik a titoktartási kötelezettséggel érintett ügyvédi tevékenység körébe. A tanú nyilatkozata pedig e tekintetben ugyancsak a II. r. felperes előadását erősíti, a tanú elfogultságát megalapozó egyéb körülmény pedig nem volt megállapítható, önmagában erre a tanú és a II. r. felperes közötti baráti viszony nem alkalmas, így a tanúvallomás e részében a tényállás megállapítása során figyelembe vehető volt.

Az elsőfokú bírósághoz hasonlóan az ítéltábla sem tulajdonított döntő jelentőséget (**ügyvéd 2. neve**) tanúvallomásának, nevezetesen, hogy a felperesek a szerződéskötés időpontjában nem jelezték, hogy az abban foglaltak akaratukkal nem egyeznek. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott, a „cukorügylet” lebonyolítását követően a II. r. felperes alappal tarthatott attól, hogy (**személy 1. neve**) követelésének nem teljesítése esetén a saját, avagy szülei biztonsága veszélybe kerül, s miután kölcsönhöz jutni nem tudott, így más lehetőség hiányában a perbeli szerződések megkötése tűnt egyedüli megoldásnak számára. Ebben a helyzetben nem volt elvárható a felperesektől, hogy a szerződéssel kapcsolatos aggályaikat az alperes akkori jogi képviselőjével megosszák, a valótlan tartalmú szerződés megkötésére a testi épségük megóvása és a vélt, vagy valós fenyegetettségük elhárítása érdekében volt szükségük, ilyen körülmények között pedig életszerűtlen lett volna, ha a szerződéskötés ellen tiltakoznak. Emiatt az elsőfokú ítélet megalapozottságát az a körülmény sem befolyásolja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem adta részletes indokát, nevezett tanúvallomása mellőzésének.

Az alperes fellebbezésében utalt arra, hogy a II. r. felperes előadása ellentmondásokat tartalmaz, így az nem fogadható el a tényállás megállapítása során. Kétségtelen, hogy a II. r. felperes bizonyos események, tények tekintetében

- 8 -

ellentmondónak tűnő nyilatkozatokat tett - így például **(tanú neve)** könyvelői, vagy egyéb segítői tevékenysége kapcsán, vagy abban a kérdésben, hogy az általa képviselt cég a megvásárolt cukrot kinek adta tovább - ezek azonban a jogvita elbírálása szempontjából jelentősnek nem tekinthetők, és nem olyan súlyú ellentmondások, amelyek folytán a II. r. felperes szavahihetősége megdőlné.

Mindezt értékelve az ítéletábra bizonyítottan fogadta el a felperesek előadását, miszerint a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés tartalmától eltérően a II. r. felperes az alperestől nem kért és nem kapott kölcsönt, valójában arra vállalt kötelezettséget, hogy az általa képviselt gazdasági társaság által kötött érvénytelen adásvételi szerződés alapján átvett vételárat visszafizeti. Ez egyben azt jelenti, hogy a peres felek által aláírt kölcsön- és vételi jogot alapító szerződés valótlan tartalmú, azaz színlelt, s - az elsőfokú bíróság által megjelöltektől eltérően - ez okból semmis. Ennek következtében a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján az ítéletábra a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a színlelt szerződés más szerződést leplezett-e, ilyen esetben ugyanis a háttérben meghúzódó, a színleléssel titkolt, ún. leplezett szerződés alapján kell a jogvitát elbírálni. A feltárt bizonyítékok alapján arra vonható le következtetés, hogy a II. r. felperes nem az alperessel, hanem egy perben nem álló, pontosan meg nem határozható személlyel - valószínűsíthetően **(személy 1. neve)** megbízójával - kötött adásvételi szerződést és ennek alapján vett át bizonyos összeget, azaz a leplezett szerződés nem a peres felek között jött létre. Erre utal, hogy az alperes - saját nyilatkozata szerint - az érintett pénzüsszeggel nem rendelkezett, azt nagyrészt élettársa, illetve annak rokonai „adták össze”. A perbeli pénzüsszeget nem vitásan nem ő, hanem **(személy 1. neve)** adta át a II. r. felperesnek, azt viszont sem ő, sem **(személy 1. neve)** nem állította, hogy **(személy 1. neve)** az ő megbízása alapján járt volna el a pénz átadása során. **(személy 1. neve)** vallomásából kitűnően nevezett Nikolics Tibortól kapta a megbízást. Megjegyzendő továbbá, hogy az alperes a fellebbezésével egyidejűleg előterjesztett illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelmében előadta, hogy vagyontalan, jövedelmét mindössze a gyermeke után folyósított állami támogatás képezi, megélhetését élettársa biztosítja. Mindez ellentmond annak, hogy akár kölcsön, akár vételár címén képes volt az általa állított 18 000 000 Ft előteremtésére, vagy, hogy üzleti együttműködést tervezett volna a II. r. felperessel.

Mivel a fent részletezettek szerint a színlelt szerződés által leplezett szerződés nem a II. r. felperes és az alperes között jött létre, a felperesnek az alperessel szemben tartozása nem áll fenn. Mindennek jogkövetkezményei azonban ebben a perben nem vonhatók le, annak vizsgálata, hogy a leplezett szerződés mely személyek között és pontosan milyen tartalommal jött létre, e perben nem vizsgálható. Miután pedig a kölcsönszerződés a már kifejtettek szerint érvénytelen, úgy ez maga után vonja az annak biztosítékaként megkötött

opciós szerződés érvénytelenségét is, ezért helytállóan döntött az elsőfokú bíróság az alperes javára bejegyzett opciós jog ingatlan-nyilvántartásból való törléséről azzal, hogy ennek jogszabályi alapja helyesen az Inyvtv. 62. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja.

Pf.II.20.712/2012/3. szám

- 9 -

Itt kíván utalni az ítélőtábla arra, miszerint a semmisségi ok felmerülése esetén a bíróságnak közölnie kell a felekkel, ha a perben feltárt tények, adatok alapján meghatározott semmisségi ok fennálltát észleli, ehhez képest milyen bizonyításra lehet szükség, és lehetőséget kell adnia a feleknek érdemi nyilatkozataik megtételére (1/2005. (VI. 15.) PK. vélemény). A perben a felperesek több semmisségi okot is megjelöltek, az ezzel kapcsolatos érdemi álláspontjukat kifejtették, bizonyítási indítványukat pedig előterjesztették. Kétségtelen, hogy a szerződés színleltségére kifejezetten nem hivatkoztak, azonban kereseti tényelődadásuk tartalma a szerződés színleltségére utalt, maguk hivatkoztak ugyanis arra, hogy a peres felek között kölcsönszerződés valójában nem jött létre. Miután pedig a peres felek az ezzel kapcsolatos tényelődadásukat megtették, bizonyítékaikat kölcsönösen megjelölték, így a színleltség vizsgálatához, illetve annak megállapításához szükségtelen volt a peres felek további nyilatkozatainak beszerzése.

A kifejtettek összegzéseként megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntése érdemben helyes, a szerződés színleltsége megállapítására tekintettel a további semmisségi okok részletes vizsgálatát az ítélőtábla szükségtelennek ítélte. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fentebb részletezett, részben eltérő indokokkal - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesek fellebbezési eljárási költségeinek viselésére, amelynek összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az alperes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért sikertelen fellebbezésére tekintettel köteles a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Szeged, 2013. január 23.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró